

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΡΑ!

Οι πολίτες της χώρας γνωρίζουν ότι σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά απαιτείται, ένας νέος χάρτης της αυτοδιοίκησης της χώρας, αφού το σημερινό μοντέλο συγκρότησης του Κράτους έχει ολοκληρώσει τον ιστορικό του κύκλο.

Σήμερα δεν είναι παρά ένα αναποτελεσματικό, αντιαναπτυξιακό και γραφειοκρατικό μοντέλο το οποίο απέχει πολύ από τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας.

Το μοντέλο αυτό εκφράζεται μέσα από ένα πολυμελές Υπουργικό Συμβούλιο και με Υπουργεία που σήμερα δεν προσφέρουν τίποτε άλλο παρά από γραφειοκρατία και πελατειακές σχέσεις όπως π.χ. τα Υπουργεία Αιγαίου, Μακεδονίας-Θράκης, και τα περισσότερα υφυπουργεία. Ταυτόχρονα σε περιφερειακό επίπεδο υπάρχει πανσπερμία δομών εξουσίας (Περιφέρεια, Υπερνομαρχία, Νομαρχία, Επαρχείο) αλληλοκαλυπτόμενων και πολλές από αυτές τις εξουσίες με διακοσμητικό ρόλο. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η πολυδιάσπαση των εξουσιών και η πρόσθεση βαρών, τόσο οικονομικών όσο και κοινωνικών.

Ταυτόχρονα υποτάσσει τη δημιουργική κίνηση της κοινωνίας και ενδυναμώνει αυταρχικές λογικές σε όλους τους τομείς του δημόσιου βίου.

Είναι ανάγκη μιας συνολικής αλλαγής του. Εδραία είναι η πεποίθηση, όπως άλλωστε και το Σύνταγμα ορίζει, πως όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό και υπάρχουν υπέρ αυτού. Αυτές οι εξουσίες δεν πρέπει να είναι απομακρυσμένες από τη λαϊκή βάση. Αυτό επιβεβαιώνει και ο Ευρωπαϊκός Χάρτης της Αυτοδιοίκησης με την αρχή της επικουρικότητας που υποστηρίζει ότι τα προβλήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα και αποτελεσματικότερα στα πιο κοντινά προς τον πολίτη επίπεδα εξουσίας.

Οφείλουμε να μελετήσουμε με προσοχή τις πολιτικές που ασκούνται σε αυτό το επίπεδο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γίνεται φανερό πως οι περισσότερες χώρες έχουν το θεσμό της αιρετής περιφέρειας η οποία ασκεί τη δική της πολιτική γιατί έχει όλα εκείνα τα θεσμικά και οικονομικά μέσα για να το κάνει. Αντιθέτως στη χώρα μας ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι μόνο ένας ανώτερος κρατικός υπάλληλος ο οποίος αφενός διεκπεραιώνει πολιτικές της εκάστοτε κυβέρνησης ερήμην των πραγματικών αναγκών ή και των επιλογών των τοπικών κοινωνιών και αφετέρου είναι αυτός που κατέχει και συγκεντρώνει όλα τα μέσα άσκησης περιφερειακής πολιτικής.

Σήμερα η Αυτοδιοίκηση δεν είναι παρά ο επαίτης του Κράτους. Εξαρτάται πλήρως από αυτό και ταυτόχρονα είναι σαφές ότι η κεντρική διοίκηση «εκβιάζει» την Αυτοδιοίκηση γιατί έχει την αποκλειστική χρήση του δημοσίου χρήματος. Αυτή η κατάσταση όμως πρέπει να αλλάξει. Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στον ευρωπαϊκό χώρο απαιτούν άλλου είδους πολιτικές. Πολιτικές που μπορούν πλέον να ασκηθούν αποτελεσματικά μόνο σε περιφερειακό επίπεδο. Πληθαίνουν οι διαπεριφερειακές συνεργασίες στην Ευρώπη και η χώρα μας παρακολουθεί μέσω των κρατικών απαρχαιωμένων δομών τις εξελίξεις. Εμείς όμως ζητούμε την ισχυρή αυτοδιοίκηση σε επίπεδο Δήμων και την επίσης ισχυρή αυτοδιοίκηση σε επίπεδο Περιφέρειας. Αυτή η τοπική κυβέρνηση θα είναι άμεσα υπόλογος έναντι του λαού και θα ασκεί τις εξουσίες της υπέρ αυτού. Οι εξουσίες αυτές πρέπει να καλύπτουν όλους τους τομείς με μόνες εξαιρέσεις την Άμυνα και την Εξωτερική Πολιτική. Όλοι οι άλλοι τομείς θα είναι υπό διαπραγμάτευση όσον αφορά στις αρμοδιότητες που θα μείνουν στην κεντρική διοίκηση και εκείνες που θα μεταφερθούν στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση.

Ταυτόχρονα είναι ανάγκη το κεντρικό κράτος να μεταρρυθμιστεί και από το σημερινό μόρφωμα να προχωρήσει στο μοντέλο του κράτους στρατηγείου, ενός κράτους που θα έχει ρόλο επιτελικό. Την ίδια στιγμή η Αυτοδιοίκηση πρέπει να έχει δύο βαθμούς. Την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την Περιφερειακή. Η κατάργηση των Νομαρχιών καθώς και όλων των

παρεπόμενων θεσμών, δηλαδή των τριών Διευρυμένων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Επαρχιών, η γεωγραφική αναδιάρθρωση των περιφερειών με τη μείωση του αριθμού τους και ο «Καποδίστριας II» για τους Ο.Τ.Α. με τη δημιουργία λιγότερων και βιώσιμων οργανισμών είναι όροι για μία νέα πολυκεντρική συγκρότηση της χώρας, στην οποία πρωταγωνιστής θα είναι η περιφέρεια.

Η περιφερειακή αυτοδιοίκηση θα έχει το ρόλο της τοπικής κυβέρνησης. Τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου θα εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία με το σύστημα της απλής αναλογικής. Η τοπική αυτή κυβέρνηση θα έχει όλες εκείνες τις αρμοδιότητες και πόρους που θα της επιτρέπουν να χαράσσει πολιτικές και να αξιοποιεί τις παραγωγικές δυνάμεις προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Δημοσιοποιούμε την πρόταση αυτή και καλούμε την κυβέρνηση και τα πολιτικά κόμματα σε ανοιχτό διάλογο με την αυτοδιοίκηση, φορείς και πολίτες. Είμαστε βέβαιοι πως ήδη έχουμε αργήσει. Γιατί οι εξελίξεις είναι ραγδαίες και το σημερινό κράτος δεν μπορεί να ανταποκριθεί. Οι συνθήκες σήμερα απαιτούν σημαντικές αλλαγές.

Δημοσθένης Π. Δούκας
Οικονομολόγος-Δημοσιογράφος
Αλεξανδρούπολη 23-8-2005

*** Το *Civilitas.GR* και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)**